

2.4.2004
131/29.10.2014

LOUHISAAREN LINNA

MERILINNA

ULKOPUOLEN KUNNOSTUS

RAKENNUSTAPASELOSTUS

Museovirasto
Rakennushistorian osasto
Kari Gröndahl
02.04.2004

RAKENNUSTAPASELOSTUS

YLEISTIEDOT:

Rakennuskohteen nimi	Louhisaaren Merilinna, ulkopuolen peruskunnostus
Osoite	Louhisaarentie 244, 21240 Askainen
Laajuustiedot	bruttoala xx m ² , hyötyala xx m ² , tilavuus xx m ³

RAKENNUTTAJA JA SUUNNITTELIJAT:

Rakennuttaja	Museovirasto / Kari Gröndahl
Osoite	PL 169, 00511 Helsinki
Puhelin	09-4050 9436 ja 050-563 9123

Arkkitehtisuunnittelu

0. RAKENNUSHISTORIAA:

Merikylpylä, kreikkalaista temppeleliarkkitehtuuria jäljittelevä rantapaviljonki sijaitsi aiemmin aivan meren rantaviivalla. Sen rakennuttaja oli Carl Erik Mannerheim. Paviljongin arkkitehti on todennäköisesti 25-vuotias A.F. Granstedt 1825. Rakennus käsitti alun perin kylpyhuoneen lisäksi salongin, sänkykamarin ja kaksi kabinettia. Johan Knutsonin piirroksen mukaan tehdyssä litografiassa, teoksessa "Finland framställd i teckningar (1840-1852) paviljonki näkyy pensaiden ympäröimänä rannan tuntumassa. Meren puoleisessa julkisivussa näkyy myös ikkunoita ja meren puolella on ollut jonkinlainen kivipengerrys. Tämä osa on ilmeisesti vanhempaa perua. Linnan puolella, temppelelinpäätyä muistuttavassa julkisivussa oleva ovi avautui vain kylpyhuoneen puolelle toiselta puoliskolta. Etuhuone yhdistettiin kylpyhuoneesta ja salongista ilmeisesti 1800-luvun lopulla kun kylpyläkäytöstä oli luovuttu.

Julkisivu on jossain vaiheessa maalattu hiekkakiviharkkoja jäljitellen. Signe Brandérin 1911 ottamissa kuvissa (neg. 5920) kylpylärakennus on muuten nykyisenkaltainen, paitsi että etuhuoneen ikkunoissa on luukut.

Nyt tehtävien korjaus- ja kunnostustöiden lähtökohtana on rakennuksen ulkopuolisen yleisilmeen siistiminen ja parantaminen, varsinkin v. 2005 pidettäviä Louhisaaren linnan 350-vuotisjuhlia silmälläpitäen.

Louhisaaren kartanolinna on avoinna koko kesäkauden, joten työmaalla on noudatettava ehdotonta siisteyttä ja huolehdittava siitä, että työmaa ja työmaaliikenne ei aiheuta yleisölle vaaraa.

1. ALUERAKENTEET:

1.1 Olevat aluerakenteet

Ennen rakennustyön alkua työmaalla pidetään aloituskatselmus. Siinä todetaan mahdolliset suojattavat rakennusosat, maakaivantojen kohdat ja laajuus, sekä työmaaliikenteen ajoreitti ja ajotien kunto. Lisäksi määritellään purkutavaran väliaikainen säilytyspaikka.

1.2 Alueen maakaivannot

Rakennuksen ympäriltä poistetaan humusmaata n. 0,x m:n leveydeltä. Tilalle tehdään kivetty tippuvesiura. Maatöiden yhteydessä maanpinta muotoillaan rakennuksesta pois päin viettäväksi.

1.3 Kasvillisuus ja kasvualustat

Rakennusta ympäröivien puiden oksistoa karsitaan tarpeellinen määrä siten, että puista ei ole rakennukselle haittaa.

1.4 Pintarakenteet

Rakennustöiden päätyttyä ympäristö siistitään ja kaikki purkutavara ym. roju kuljetaan pois rakennuspaikalta.

2. PERUSTUKSET:

2.1 Perusmuurit, peruspilarit ja -palkit

Kivijalan tuuletusaukkojen (2 kpl) kohdalta kaatuneet n. 20 x30 cm kokoiset kivet asennetaan paikoilleen ja tarvittaessa tuetaan sementtilla.

2.2 Alapohjat

Lattian alaisten pääkannattajien ja niskahirsien kunto tarkistetaan ja mahdollisesti vaurioituneet rakenneosat korjataan tai uusitaan. Tarkastusta varten huoneiden lattioiden lankkuja joudutaan varovasti irrottamaan sen verran, että alatilaa päästään tutkimaan Vanhat lankut asennetaan takaisin paikoilleen ruuvikiinnityksellä.

3. RAKENNUSRUNKO:

3.1 Portaat

Puurakenteinen ulkoporras puretaan ja tehdään uusi vanhan mallin mukaan. Porras perustetaan kivien varaan.

Terassin lautalattia puretaan vaurioituneilta osiltaan ja uusitaan uudella, vanhan kaltaisella puutavaralla. Portaan ja terassin kunnostustöiden yhteydessä on huomioitava se, että vesi ei jää "seisomaan" puuosien päälle.

3.2 Pilarit

Terassin pylväiden jalustat kunnostetaan. Vaurioituneet puosat puretaan ja tehdään uudet vanhan mallin mukaisesti tiivissyisestä männystä.

4. JULKISIVU:

4.1 Ulkoseinät

Väritutkimus tehdään 15.4.2004.

Rakennuksen ulkolaudoitus kunnostetaan. Ulkovuorauksen alin lautakerta (tippalistan alla) irrotetaan varovasti, minkä jälkeen paikalle kutsutaan rakennuttajan edustaja tutkimaan alimman hirsikerran kuntoa. Mahdollinen seinärakenteen kengitystyö tilataan lisätyönä. Alin vaakalauta kavennetaan 25 mm siten, että se jää takaisin asennettaessa irti kivijalasta. Julkisivulaudoitusta uusitaan tarvittaessa. Uusimistarpeen arvio on n. xx jm.

Julkisivun maalaus. Kaikki irtonainen maali, home ja muu lika poistetaan seinistä ja pilareista kaavinnalla, arvion mukaan n. 10 m². Pinnoille tehdään homepesu valmistajan ohjeiden mukaan. Pintamaalaus tehdään Tikkurilan öljyteholla. Maalaus tehdään siten, että saadaan täysin peittävä ja annetun värimallin mukainen pinta. Maalauksen yhteydessä julkisivuun palautetaan kiviharkkokuviointi Kaikki rakennuksen maalatut pinnat käsitellään.

Päätykolmion koristemaalaus kokonaisuudessaan konservoidaan erillisenä työnä ja myös kiviharkkokuviointi tilataan erikseen.

Eri käsittely-yhdistelmistä tehdään mallipinnat, jotka hyväksytetään tilaajalla.

Maalaustöissä pohjustukset ja muut peittyvät työvaiheet esitetään myös tilaajan hyväksyttäväksi.

Urakoitsija huolehtii maalaamattomiksi jätettävien pintojen asianmukaisesta suojauksesta. Erityistä huolellisuutta tulee noudattaa ikkunoiden suojauksessa.

4.2 Ikkunat

Ikkunoiden ulkopuutteet kunnostetaan. Kunnostus käsittää puitteiden maalin- ja irtotavaran poiston, puukorjaukset, pohjamaalauksen, heloituksen, helojen- ja käyntisovitusien teon, sekä pintamaalauksen. Pohjamaalauksessa käytetään ohennettua maalia. Rikkoutuneet lasit uusitaan vanhoilla lasilla. Lasikorjaukset tehdään puhalletusta lasista, (lasiliike ???????, Tampere). Lasituskynte pohjamaalataan ja pintamaalauksen on ulotuttava kittauksen yli n. 2 mm lasin päälle. Kittauksessa käytetään lasituskittiä, Linoliekit.

LOUHISAARI

Merikylpylän maalaustöiden **tarkistettut** värisävyt

Museovirasto/RHO

9.7.2004

Vuorilistat, profiililistat, pilarit, karminkantit

perinneväri 133 C

Ikkunanpuitteet ja ovilevyt

LIN 334X

Seinäpinnat(keltainen)

LIN 301X

Kuistin lattia ja porras (harmaa)

Valtti color 3163

Puitteiden pintamaalaus tehdään 2 x Lin Tikkurila tai 2 x Terra Linal.
Ikkunoiden korjaustyössä noudatetaan Museoviraston korjauskortin KK 8 ohjeita.

Maalaustöiden värisävyt

Vuorilistat, profiililistat, pilarit, karminkantit	NCS S 1002-Y
Ikkunapuitteet ja ovilevyt	NCS S 2502-Y
Seinäpinnat	NCS S 4005-G80Y
Harkkoviivaus	NCS S 5040-Y70R
Kuistin lattia ja porras, Tikkurilan	Valtti color 3146 ja 3163 molempia 50%
Peltikatto, vesiohenteinen peltikattomaali savupiiput kalkki-sementtimaalilla	NCS S 8500-N "

5. KATTORAKENTEET:

5.1 Yläpohja

Vanha savitiilikate puretaan varovasti siten, että ehjät tiilet otetaan talteen. Tiilet varastoidaan tilaajan osoittamaan paikkaan rakennusalueella. Lahonneet kattoruoteet puretaan ja vaihdetaan tarpeellisilta osin samanlaiseen puutavaraan. Kattotuolien kunto tarkastetaan ja niihin tehdään tarpeelliset korjaukset. Tiilien alla on huopakate ja se poistetaan. Pellin alle laitetaan Tyvek aluskate sen päälle asennetaan uusi sinkitty 0,5 mm. pellitys. Peltikate tehdään konesaumattuna pitkistä vuodista ja pystysaumalla. Saumoissa käytetään elastista saumausmassaa.

Pellin maalaus tehdään tehtaiden ohjeen mukaisesti vesiohenteisella peltikattomaalilla.

5.2 Räystäät

Lahonneet tiilikaton räystäään otsalaudat puretaan ja korvataan uudella vanhanmallisella otsalaudoituksella. Räystäslaudoitusta täydennetään tarvittaessa lahonneilta osin. Räystäään alustan listoituksen vaurioituneet osat puretaan ja uusitaan vanhan mallin mukaisesti. Listoitusta uusitaan 5 jm.

6. HORMIT:

6.1 Piippu

Piippujen rapautuneet tiilisaumat ja rappauspinnat korjataan laastilla KS 65/35/600.